

FRANTIŠEK KŘIŽÍK

(1847–1941)

ZAJÍMAVOSTI

- František Křižík se narodil 8. července 1847 v Plánici u Klatov.
- Otec si přál, aby byl ševcem, František však nastoupil na nižší reálku a později studoval polytechniku v Praze.
- Roku 1872 nastoupil k železnici jako referent pro telegrafy a návěstidla.
- Vynalezl obloukovou lampu s automaticky posouvateľnými uhlíky (patent 1880) – plzeňská obloukovka.
- Roku 1884 přestěhoval svoji firmu do Prahy – Karlína.
- Pro Zemskou výstavu 1891 sestrojil slavnou světelnou fontánu.
- Postavil první elektrickou tramvajovou trať v Praze (1891).
- Zemřel u syna ve Stádleci, pohřben je na Vyšehradě.

DŮLEŽITÁ SLOVA

Oblouková lamp – lamp, která svítí elektrickým obloukem mezi uhlíky.

Dynamo – stroj, který vyrábí elektrický proud.

Elektrifikace – zavedení elektřiny do dopravy a průmyslu.

Fontána – vodní hra s osvětlením.

Elektrická tramvaj – tramvaj poháněná elektřinou.

TECHNICKÝ DETEKTIV

1 Ve kterém roce se narodil František Křižík?

2 Jak se jmenoval jeho neznámější vynález?

3 Ve kterém roce přestěhoval firmu do Prahy – Karlína?

4 Jak se jmenovala světelná fontána na Zemské výstavě?

5 Kdy byla zprovozněna první elektrická tramvaj?

TAJENKA ★

Vylušti křížovku a napiš tajenku – co charakterizovalo Františka Křižíka.

1 PRVNÍ PRÁCE NA ŽELEZNICI

Křižík začal jako kontrolor telegrafů a návěstí na železnici.

2 OBLOUKOVÁ LAMPA

Vynalezl obloukovou lampu s automaticky posouvateľnými uhlíky.

3 VÝROBA V KARLÍNĚ

Jeho dílna se v roce 1884 přestěhovala do Prahy – Karlína (Stará Daňkova).

4 SVĚTELNÁ FONTÁNA

Na Zemské výstavě 1891 ohromila návštěvníky světelná fontána.

5 ELEKTRICKÁ TRAMVAJ

Roku 1891 zprovoznil první elektrickou tramvajovou trať v Praze.

6 ELEKTRÁRNA A PŘÍSTROJE

Vyráběl dynamo, motory a zařízení pro elektrárny po celé zemi.

1 DOPLŇ CHYBĚJÍCÍ ÚDAJE.

František Křižík se narodil roku .....

Patent na obloukovou lampu získal roku .....

Firmu do Prahy – Karlína přestěhoval roku .....

Světelnou fontánu vytvořil pro výstavu roku .....

Zemřel u syna ve Stádleci a pohřben je .....

2 OZNAČ SPRÁVNOU ODPOVĚĎ.

1. Kde začal František Křižík pracovat?

- u ševce   na železnici   v bance

2. Co vynalezl František Křižík?

- žárovku   obloukovou lampu   telefon

3. Kde sídlila jeho firma od roku 1884?

- Plzeň   Praha – Karlín   Brno

4. Co zkonstruoval pro Zemskou výstavu roku 1891?

- elektrárnu   světelnou fontánu   most

3 SEŘAĎ UDÁLOSTI PODLE ČASOVÉ OSY.

Očíslej od 1 do 5 podle toho, jak šly události za sebou.

- Narození Františka Křižíka
 Práce na železnici jako referent
 Vynález obloukové lampy
 Přestěhování firmy do Prahy – Karlína
 Zprovoznění první elektrické tramvaje

4 PŘIŘAĎ POJMY K JEJICH VÝZNAMU.

Oblouková lamp	• lamp, která svítí elektrickým obloukem
Dynamo	• vodní hra s osvětlením
Fontána	• zavedení elektřiny do dopravy a podniků
Elektrifikace	• stroj vyrábějící elektrický proud
Elektrická tramvaj	• tramvaj poháněná elektřinou

5 ZAMYSLI SE A NAPIŠ.

Proč bylo Křižíkovo vynalezení obloukové lampy tak důležité?

.....

Jak přispěl František Křižík k rozvoji elektrické dopravy?

.....

.....